

NOZARĒ NEPIECIEŠAMIE UN IESPĒJAMIE PROJEKTI LATVIJĀ

Izvērtējot plānošanas dokumentus, ir redzams, ka no ES struktūrfondiem – Kohēzijas fonda līdz 2013.gadam ir paredzēti ievērojami līdzekļi (LVL 610,59 milj., ar 10% pašvaldību līdzfinansējumu¹) gan atkritumu saimniecības, gan ūdens apgādes sakārtošanai, gan pārējām apakšnozarēm - atbalsts no ES struktūrfondiem pieejams pašvaldībām un komersantiem, kuri sniedz sabiedriskas nozīmes pakalpojumus, t.i., nodrošina likumā „Par pašvaldībām” 15.1.pantā noteiktās pašvaldības pastāvīgās funkcijas organizēt komunālos pakalpojumus iedzīvotājiem izpildi, un siltumenerģijas lietotājiem sabiedriskajā sektorā².

Lai arī plānotie piesaistāmie līdzekļi ir lieli, tomēr visām vajadzībām to nepietiek, jo nozares infrastruktūra ir salīdzinoši sliktā stāvoklī. Savukārt, ņemot vērā ES finansējuma prioritātes, piemēram, ūdenssaimniecībā, tiek sakārtota ņemšanas, attīrīšanas sistēma, kanalizācijas un notekūdeņu attīrīšanas saimniecības, bet līdzekļi nepietiek ūdensapgādes un kanalizācijas infrastruktūras tūlītējai sakārtošanai. Tas ļauj secināt, ka būs nepieciešamība pēc privātā kapitāla piesaistes, piemēram, PPP veidā, nozares projektu īstenošanai.

Kopsavilkumu par komunālo un sociālo pakalpojumu nozarē identificētajiem infrastruktūras projektiem, kurus iespējams realizēt ar PPP modeļa palīdzību, skatīt tabulu nr.42.

TABULA NR.1: IESPĒJAMIE KOMUNĀLO UN SOCIĀLO PAKALPOJUMU NOZARES PPP PROJEKTI

1. ATKRITUMU SAIMNIECĪBA

- Atkritumu savākšana
- Atkritumu šķirošanas un pārstrādes infrastruktūras izbūve un pakalpojuma sniegšana
- Bīstamo atkritumu poligoni

2. KOĢENERĀCIJA UN SILTUMAPGĀDE

- Koģenerācijas katlumāju būvniecība un apsaimniekošana
- Siltumapgādes infrastruktūras (katlumājas, siltumtīkli) renovācija/būvniecība un siltumapgādes pakalpojumu sniegšana

3. ŪDENSSAIMNIECĪBA

- Dzeramā ūdens piegādes infrastruktūras renovācija/izveide un apsaimniekošana
- Ūdenssaimniecības sakārtošana un apsaimniekošana

4. NOTEKŪDEŅI UN KANALIZĀCIJA

- Notekūdeņu savākšanas un kanalizācijas sistēmu renovācija/izbūve un apsaimniekošana
- Plūdu novēršanas pasākumi

Ņemot vērā analizētās nozares specifiku un salīdzinoši lielo pieredzi PPP projektu realizācijā, visiem projektiem ir kopīgas iezīmes:

- PPP projekti ir iespējami pilnīgi visās komunālo pakalpojumu apakšnozarēs, tomēr visefektīvākais pielietojums būtu infrastruktūras objektu uzlabošanā un izveidošanā, koncentrējoties uz pakalpojumu pilnā apjomā, nevis tikai iesaistoties daļēji. Piemēram, siltumapgādes projektos visefektīvāk projektā iesaistīt ne tikai siltuma ražošanu vai piegādi, bet gan abus šī pakalpojuma elementus;
- Minētie iespējamie PPP projekti atbilst gan plānošanas dokumentiem, gan arī ārvalstu pieredzei PPP projektu realizēšanā;

¹ www.esfondi.lv/upload/04-kohezijs_politikas_nakotne/v3/3_op_2006-04-18_vidm_1.pdf

² Nacionālā programma „Siltumapgādes sistēmu uzlabošana, samazinot sēra saturu kurināmajā”

- Katrs projekts atsevišķi (konkrētas pašvaldības projekta ieviešana) ir salīdzinoši mazs no finanšu viedokļa PPP kontekstā, līdz ar to nepieciešama vairāku projektu apvienošana vienā projektā (vairāku pašvaldību projektu „paketēšana”). Projektu „paketēšanai” ir būtiska nozīme arī finansējuma stabilitātes nodrošināšanā, ņemot vērā pastāvošo praksi ar maksājumu kavēšanu;
- PPP līgumā ir jāiekļauj arī maksājumu iekasēšana no iedzīvotājiem (neatstājot to publiskā partnera pārziņā).